

Pekka Montell

Valtiovarainministeriö

Vero-osasto

Viite: hankkeen VM099:00/2023 lausunto

Kuntaliiton lausunto hallituksen esitysluonnoksesta laiksi arvonlisäverolain muuttamisesta

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Kuntaliitolta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi arvonlisäverolain muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan toteutettavaksi hallitusohjelman mukaisesti alennetun 10 prosentin verokanta 14 %:iin kuitenkin siten, että sanoma- ja aikakauslehtien osalta verokanta pysyy muuttumattomana. Toisaalta inkontinenssisuojat, kuukautissuojat ja lasten vaipat esitetään siirrettäväksi yleisestä verokannasta 14 prosentin arvonlisäverokantaan. Kuntaliitto kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Hallitus on hallitusohjelmansa mukaisesti ryhtynyt toimiin julkisen talouden vahvistamiseksi ja velkaantumisen kääntämiseksi laskuun. Hallituksen ajamat toimenpiteet sisältävät niin rakennepoliittisia, valtion menoihin liittyviä kiristyksiä kuin verotulojen lisäämiseen tähtääviä toimia. Verotulojen osalta katseet ymmärrettävästi kohdistuvat arvonlisäverosta kertyviin tuottoihin. Käsiteltävän esityksen lisäksi syyskuussa tulee voimaan yleisen arvonlisäverokannan korotus 24 %:sta 25,5 %:iin.

Arvonlisäverodirektiivi mahdollistaa jäsenmaille maksimissaan kahden alennetun verokannan käyttämisen. Neutraalin ja yksinkertaisen verojärjestelmän kannalta on sinänsä perusteltua vähentää alennettujen verokantojen alaa. Hallituksen esityksen mukaisesti alennettujen verokantojen käyttöä rajoitetaan merkittävästi kuitenkin siten, että 10 prosentin verokannan piiriin jäisivät edelleen sanoma- ja aikakauslehdet. Sen osalta, mikä verokanta tulisi minkäkin toiminnan osalta sovellettavaksi, olisi syytä tarkastella tosiasiallisia vaikutuksia julkiseen talouteen.

Henkilöliikenteen, ml. joukkoliikenteen, arvonlisäverokorotus ei vahvistaisi julkista taloutta, sillä yhteiskunta on suuri joukkoliikenteen ja henkilökuljetusten tilaaja. Valtion verotulojen kasvu tulisi kuntien, hyvinvointialueiden ja asiakkaiden kulujen kasvusta. Kunnilla, kuntayhtymillä ja hyvinvointialueilla on laaja oikeus palautukseen tekemiensä hankintojen osalta. On

todennäköistä, että työmatkakuluvähennysten kasvu pienentäisi verokertymää saman verran kuin arvonlisäverokertymä kasvaisi linja-autoalalla. Matkustajien työmatka- ja muun liikkumisen kustannusten nousu heikentäisi joukkoliikenteen kilpailukykyä ja kysyntää heikentäen alan kannattavuutta. Samalla valtion joukkoliikennetukea kuntasektorille on päätetty leikata ja alan kustannukset ovat muutenkin olleet nousussa. Toimien yhteisvaikutuksia julkiseen talouteen, asiakkaiden kustannuksiin ja alan kehitykseen tulisi arvioida.

Kuntaliitto esittää, että esitysluonnos palautetaan valmisteluun.

SUOMEN KUNTALIITTO

Pekka Montell

veroasiantuntija